

ความสัมพันธ์เป็นสัดส่วน; บทบาทของสัตว์เลี้ยงภายในชีวิตของเรา

Proportional Relationship; The Role of Pets with Our Lives

สุทธิเกียรติ ประเสริฐสม^{1*} ไพจิตร อังศิริวัฒน์² และ ชีรนพ หวังศิลปคุณ²

Suthikait Prasertsom^{1*}, Paijit Ingsiriwat² and Tnop Wangsillapakun²

¹นักศึกษา หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาการออกแบบ คณะศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยรังสิต

²อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาการออกแบบ คณะศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยรังสิต

¹Graduate Student in Master of Fine Arts in Design of Art and Design Faculty, Rangsit University

²Lecturer in Master of Fine Arts in Design of Art and Design Faculty, Rangsit University

*Corresponding author, E mail: ElectroHarmonixxx@gmail.com

บทคัดย่อ

ปัจจุบันในประเทศไทยประสบปัญหาสุนัขจรจัดที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นในทุก ๆ ปี จากการสำรวจจำนวนประชากรสุนัขจรจัด เมื่อปี 2560 ของสำนักงานกรมปศุสัตว์ มุสนธิ์บ้านสงเคราะห์สุนัขพิการ และมูลนิธิสุนัขจรจัด พบว่ามีสุนัขจรจัดที่อาศัยในเมืองไทยมากกว่า 8.5 ล้านตัว แบ่งเป็นประเภทของสุนัขได้ 2 ประเภทได้แก่ 1. สุนัขจรจัดที่มีผู้ให้อาหาร 2. สุนัขจรจัดเร่ร่อน ก่อให้เกิดศูนย์โรคติดต่อเชื้อและโรคอุบัติใหม่ สภากาชาดไทย คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ เผยว่า สุนัขจรจัดกว่า 40% ในปัจจุบัน มีเชื้อพิษสุนัขบ้าประมาณ 7.4 ล้านตัว มีการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเพียงแค่ 23% ทพบ. ได้รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับสุนัขจรจัดกว่า 4,500 ครั้งต่อปี ผ่านสายด่วน 1555 โดยปัญหาที่ถูกร้องเรียนมากที่สุด คือ พบสุนัขต้องสงสัยว่าได้รับเชื้อโรคพิษสุนัขบ้า ตามด้วยปัญหาสุนัขจรจัดดุร้าย และปัญหาเห่าหอนเสียงดังทำให้เกิดความรำคาญ จนก่อให้เกิดปัญหาทางสังคม (howl the team, 2560: ออนไลน์) ผู้วิจัยจึงคิดหาวิธีการแก้ไขปัญหานี้ผ่านโปสเตอร์ เนื่องจากเป็นเครื่องมือที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้เฉพาะเจาะจง รวดเร็ว โดยใช้ขนาด (A2) 420x594 mm. ออกแบบโปสเตอร์เป็นซีรีส์ 5 แบบ โดยนำเสนอการแก้ไขปัญหานี้ 5 ประเด็นคือ 1. การทำหมันให้สุนัขจรจัด 2. การนำสุนัขมาปล่อย 3. การป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า 4. การให้อาหารสุนัขจรจัดตามชุมชน 5. การอยู่ร่วมกันระหว่างสุนัขจรจัดในชุมชน

คำสำคัญ: ปัญหาสุนัขจรจัด สุนัขจรจัด ภัยคุกคามทางสังคม

Abstract

The problem with stray dogs has increased since 2016. There are more than 8.5 million dogs in Thailand, and they are classified as those which are cared for in the community and those which have no owners or caregivers. Currently, over 40% of dogs carry rabies. About 7.4 million dogs are vaccinated against rabies, which was only 23%. There are over 4,500 complaints against stray dogs received via the hotline 1555 in a year and this makes a

community problem. This problem was solved by using posters to transfer information into the community. This was done by placing 420 x 594 mm posters in strategic locations in the community. The poster contains information concerning sterilization of stray dogs, release of dogs in public areas, prevention of rabies, feeding stray dogs by the community and fostering relationship between the stray dogs and the community.

Keywords: the problem of stray dogs, stray dogs, threat to the society

1. บทนำ

การสื่อสาร คือ เครื่องมือที่มนุษย์ใช้สื่อความหมายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงและบอกกล่าวเพื่อการรับรู้จากผู้ส่งสารไปถึงผู้รับสารในความหมายและความเข้าใจตรงกัน นอกจากนี้การสื่อสารยังเป็นแรงขับเคลื่อนโลกไม่ว่าจะเป็นภาษาที่มนุษย์ใช้ในการถ่ายทอดความรู้คู่กับเรียนรู้ในสิ่งต่าง ๆ ในปัจจุบันการบอกกล่าวถึงข้อมูลมีรูปแบบที่หลากหลายและเป็นหนึ่งในเครื่องมือที่ช่วยบอกถึงปัญหาและประเด็นต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ และกระตุ้นการเข้าถึงข้อมูลได้เป็นอย่างดี การสื่อสาร คือ การถ่ายทอดสิ่งที่พบเจอการทำความเข้าใจถ่ายทอดเป็นความรู้ องค์ประกอบที่สำคัญ การวิเคราะห์ การตีความ การสังเคราะห์ทางความคิด ผ่านกระบวนการออกแบบและนำไปต่อยอดให้เกิดผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ

การสื่อสารข้อมูลเป็นสิ่งที่อยู่คู่กับมนุษย์ตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันใช้เป็นแรงขับเคลื่อนในการแลกเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้การเข้าถึงประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน ทั้งนี้หลักการสื่อสารมีรูปแบบต่าง ๆ มากมาย เช่น ความหมายของสัญลักษณ์จราจรที่ใช้ในการสื่อสารหลักสากล ตัวอักษร ซึ่งเปลี่ยนไปตามยุคตามสมัย และความเหมาะสมที่นำไปใช้ในแต่ละรูปแบบแต่ละเหตุการณ์สถานที่ เป็นต้น

นอกจากนี้การถ่ายข้อมูลในยุคปัจจุบันมีเครื่องมือที่จะเข้ามาช่วยเป็นสื่อกลางมากยิ่งขึ้นให้ง่ายต่อการเข้าถึง เช่น สื่อออนไลน์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือที่ช่วยเจาะจงเฉพาะกลุ่มเป้าหมาย เช่น กลุ่มนักศึกษา กลุ่มวัยรุ่น กลุ่มผู้ใจดีเลี้ยงสุนัขจรจัด และกลุ่มผู้เห็นต่างว่าไม่ควรเลี้ยงสุนัขจรจัดในชุมชน โดยนำไปสเตอร์ไปติดบริเวณ 1. ชุมชน 2. หมู่บ้านเมืองเอก 3. มหาวิทยาลัยรังสิต 4. คลินิกรักษาสัตว์ 5. พื้นที่ริมฟุตบาทของกรุงเทพมหานครฯ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขสุนัขจรจัด
2. เพื่อศึกษารูปแบบการทำโปสเตอร์
3. ออกแบบโปสเตอร์เพื่อแก้ไขปัญหานิสัขจรจัด

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ศึกษารวบรวมปัญหาสุนัขจรจัดจากเอกสารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์และเอกสารข้อมูลสถิติจำนวนประชากรสุนัขจรจัดตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละปี และค้นคว้าหาปัญหาตามบริเวณพื้นที่ในชุมชนหรือบริเวณที่มีสุนัขจรจัดอาศัย

ในกรุงเทพมหานครฯ สอบถามข้อมูลจากจำนวนประชากร 100 คน โดยทำแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาที่พบเจอของ
สุนัขจรจัด

3.2 วิเคราะห์หาประเด็นในการออกแบบ

ทดลองออกแบบโปสเตอร์จำนวน 50 รูปแบบ หาประเด็นทั้งหมดที่ต้องการจะสื่อสารจำนวน 5 ภาพ ได้แก่
1. การทำหมันให้กับสุนัขจรจัด 2. สุนัขจรจัดถูกนำมาปล่อยทิ้งตามพื้นที่สาธารณะ 3. อันตรายของโรคพิษสุนัขบ้า
4. การให้อาหารสุนัขจรจัดในชุมชนก่อให้เกิดเชื้อโรคจากเศษอาหาร 5. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสุนัขจรจัด
กับคนชุมชนให้สามารถอยู่ร่วมกัน

3.3 ร่างแบบโปสเตอร์

ทำการร่างแบบโปสเตอร์นำไปเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านกราฟิกทั้งหมดจำนวน 70 รูปแบบ และเลือกรูปแบบที่ดีที่สุด
โดยให้ผู้เชี่ยวชาญลงคะแนนเลือกร่างแบบโปสเตอร์ทั้งหมด 10 ท่าน นำร่างแบบเหล่านั้นมาพัฒนาปรับปรุงแก้ไข
ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญด้านกราฟิก

3.4 การพัฒนาแบบโปสเตอร์

เริ่มต้นจากการพัฒนาแบบโปสเตอร์ โดยใช้ภาพถ่ายสุนัขจรจัด (Photo) และภาพวาดสุนัขจรจัด (Freehand)
นำมาออกแบบพัฒนาแบบโปสเตอร์จนเริ่มเป็นที่น่าพอใจ จากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านกราฟิกให้ใช้เทคนิค
(Freehand) มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาแบบโปสเตอร์ให้สมบูรณ์

3.5 นำไปทดสอบกับกลุ่มเป้าหมาย

นำไปทดสอบกับกลุ่มเป้าหมาย โดยทดลองนำภาพโปสเตอร์ไปติดตามบริเวณ 1. คลินิกสัตว์ 2. มหาวิทยาลัย
3. หมู่บ้านเมืองเอกรังสิต 4. พื้นที่ชุมชนที่มีสุนัขจรจัดอาศัย และวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายที่มีความสนใจในเนื้อหาของ
โปสเตอร์ และสุ่มกลุ่มเป้าหมายทำแบบสอบถามเพื่อนำข้อมูลไปแก้ไขปรับปรุงให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาของ
โปสเตอร์สุนัขจรจัด

3.6 ปรับปรุงแก้ไข

ปรับปรุงแก้ไขตามที่ได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ และกลุ่มเป้าหมาย แก้ไขร่างแบบโปสเตอร์ ปรับเปลี่ยน
ข้อความให้กระชับได้ใจความที่ต้องการสื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้รับรู้จากผลกระทบของสุนัขจรจัด และสภาพแวดล้อม
หาแนวทางแก้ไขปัญหายังมีประสิทธิภาพจากข้อมูลทั้งหมดจากผู้วิจัยได้วิเคราะห์

3.7 การนำเสนอผลงานที่สมบูรณ์

นำภาพโปสเตอร์ที่เสร็จสมบูรณ์มาให้อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญด้านกราฟิกให้คำแนะนำแก่ผู้วิจัย หา
แนวทางปรับเปลี่ยนจนเกิดเป็นผลงานที่สมบูรณ์ ได้ภาพโปสเตอร์ทั้งหมดจำนวน 5 รูปแบบ โดยการออกแบบเป็นชุด
สุนัขจรจัดที่สามารถนำภาพโปสเตอร์ทั้งหมดมาต่อเป็นภาพขนาดใหญ่

4. ผลของการวิจัย

การนำเสนอการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยเสนอรูปแบบโปสเตอร์ 2 รูปแบบ คือ การออกแบบจากของเดิมกับการออกแบบโปสเตอร์รูปแบบใหม่โดยใช้เทคนิค Freehand มาร่วมใช้ในการออกแบบครั้งนี้

รูปแบบที่ 1 การนำเสนอโปสเตอร์ที่ผู้วิจัยได้ทดลองพบว่าไม่มีผู้สนใจ เนื่องจากเป็นรูปแบบที่ใช้เทคนิคภาพถ่าย ไม่มีเนื้อหาหรือการออกแบบที่ดึงดูด มีลักษณะที่อ่านยาก การจัดวางคู่มือความซับซ้อนและบางภาพสื่อความหมายไม่ตรงกับผู้รับ เนื่องจากออกแบบโปสเตอร์ในชุดแรก ๆ มักจะพบปัญหา เช่น ข้อมูลหรือรูปแบบการจัดวางภาพ ประกอบเป็นภาพถ่ายสื่อความหมายตรงเกินไป และมีความเป็น Real- Time ทำให้ผู้รับสาร ไม่กล้าที่จะเข้ามาดู เพราะกลัวจะสับสน หรือเป็นภาพติดตาจนทำให้ชิ้นงานไม่มีประสิทธิภาพ

จากการทดลองทั้งหมดผู้ศึกษางานวิจัยได้ข้อสรุปทั้งหมดของปัญหาในการออกแบบ จึงแตกประเด็นปัญหาต่าง ๆ ออกมาทั้ง 5 ประเด็น ได้แก่ การทำหมั่น การนำลูกสุนัขมาปล่อย โรคพิษสุนัขบ้า การให้อาหารสุนัขจรจัดตามชุมชนและการอยู่ร่วมกันระหว่างสุนัขจรจัดกับคนในชุมชน เพื่อหาทางออกในการแก้ปัญหา ผ่านกระบวนการออกแบบโปสเตอร์

4.1 รวบรวมปัญหาสุนัขจรจัดจากเอกสารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาหาข้อมูลจากกรมควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า และมูลนิธิบ้านสุนัขจรจัด พบว่าสาเหตุหลักปัญหาสุนัขจรจัดเกิดจาก 1. สุนัขจรจัดไม่ได้รับการทำหมั่น 2. สุนัขถูกนำมาปล่อย 3. อุบัติเหตุจากการพลัดหลง ก่อให้เกิดปัญหา 1. เป็นพาหะนำโรคพิษสุนัขบ้าและเชื้อโรคอื่น ๆ 2. สร้างความรำคาญให้กับผู้อยู่อาศัย 3. สร้างความหวาดกลัวให้ผู้พบเห็น 4. ขุ้ยหาขยะส่งกลิ่นเหม็น 5. วังตักหน้ารถยนต์ทำให้เกิดอุบัติเหตุ (สำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์, 2560: ออนไลน์)

จากการสำรวจพบว่า สุนัขจรจัดแบ่งออกเป็น 2 ประเภท 1. สุนัขที่ได้รับจากคนในชุมชนร่วมกันดูแล 2. สุนัขจรจัดที่เร่ร่อนไม่มีใครให้อาหาร

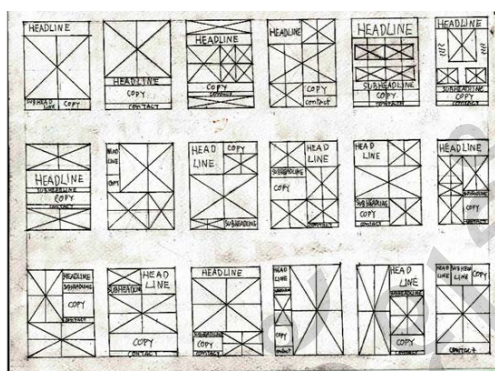
4.2 ประเด็นในการออกแบบ

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูล ปัญหาของสุนัขจรจัดโดยแบ่งประเด็นที่จะนำเสนอการแก้ไขทั้งหมด 5 ประเด็น ได้แก่ 1. สุนัขควรได้รับการฉีดวัคซีนและทำหมั่น 2. รณรงค์ไม่ให้นำสุนัขมาปล่อย 3. รณรงค์ให้มีการป้องกันฉีดวัคซีน โรคพิษสุนัขบ้า 4. รณรงค์หยุดการให้อาหารสุนัขจรจัดข้างทาง 5. รณรงค์ให้นำสุนัขจรจัดได้รับการดูแลจากมูลนิธิหรือสถานศูนย์พักพิงสัตว์

ศึกษาลักษณะการออกแบบโปสเตอร์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในไทยและต่างประเทศ ได้แก่ มูลนิธิเพื่อสัตว์พิการ และ Adopt Dog จากการศึกษาพบว่าโปสเตอร์ส่วนใหญ่ ใช้ภาพประกอบจากภาพถ่าย พาหนะใหญ่อารมณ์ของภาพดูเศร้าหมอง ส่วนใหญ่การออกแบบเป็นโปสเตอร์แบบแผ่นเดียวจบ มีรายละเอียดน้อย การวางตำแหน่งของภาพยังไม่เป็นที่น่าจดจำ โปสเตอร์บางประเภทมีปัญหาของระยะการอ่าน

4.3 ร่างแบบโปสเตอร์

ผู้วิจัยได้ทดลองร่างแบบโปสเตอร์ โดยเริ่มจากการออกแบบ Layout ออกแบบขนาดตัวอักษรให้สอดคล้องกับระยะที่มองเห็นได้ชัดเจน กำหนดโทนสีของภาพและโปสเตอร์ คัดเลือกข้อความที่สั้นอ่านง่ายได้ใจความ วางตำแหน่งสัญลักษณ์ขององค์กรที่เผยแพร่ ดังแสดงในรูปที่ 1

รูปที่ 1 ทดลองออกแบบ Layout ของโปสเตอร์ศึกษาโครงสร้างในการออกแบบ

4.4 การพัฒนาแบบโปสเตอร์

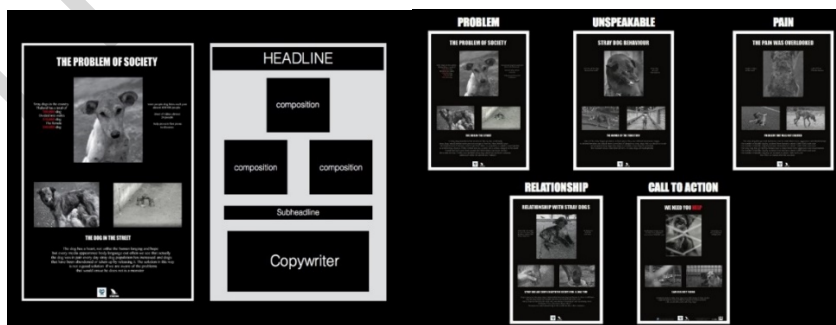

ต้นแบบที่ 1

ทดสอบ

คัดเลือก

โปสเตอร์ชุดที่ 1

รูปที่ 2 ทดลองการออกแบบโปสเตอร์ต้นฉบับ

โปสเตอร์ 5 ใบ (ใบที่ 1 - 3) สื่อถึงปัญหาของสุนัขจรจัดในบริบทต่าง ๆ เช่น ปัญหาของสังคม เชื้อโรค สุนัขจรจัดถูกทำร้าย

(ใบที่ 4 - 5) สื่อความหมายวิธีการแก้ไขปัญหาการสร้างความสัมพันธ์และวิธีการช่วยเหลือสุนัขจรจัด

วิเคราะห์ การวาง Layout มีลักษณะที่อ่านได้ยาก ฟอนต์ที่วางดูไม่เป็นระเบียบ สีของภาพโทนสีดำให้อารมณ์ที่หดหู่ทำให้ผู้ที่เห็นเกิดความสงสารแต่ไม่อยากจะรับรู้ในเนื้อหา ภาพที่ใช้เป็นภาพถ่ายอาจทำให้ไม่ดึงดูดความสนใจทั้งเรื่องของโรคเรื้อรัง สุนัขโดนรถชน ทำให้โปสเตอร์ดูน่าสงสารและน่ากลัว ดังแสดงในรูปที่ 2

1. Composition ไม่ดึงดูดผู้รับยังใช้สื่อถึงอารมณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นไม่ได้
2. Color tone โทนของสีใช้สีดำให้อารมณ์ที่เศร้าหมองหดหู่จนทำให้ผู้รับสารไม่กล้าที่จะเข้ามาดูชิ้นงาน
3. Headline (โปสเตอร์ใบที่ 5) ใช้คำว่า WE NEED YOU HELP เหมือนตะโกนบอกผู้รับให้ช่วยแต่ไม่ได้บอกวิธีการช่วยที่ถูกวิธีและไม่ควรใช้ headline ในลักษณะเช่นนี้
4. Subheadline ใช้คำที่ดูรุนแรงเกินไปจนทำให้ผู้รับสารไม่เข้าใจในความหมายว่าต้องการบอกอะไร
5. Copywriter ฟอนต์ที่ใช้อ่านยากตัวเล็กและดูไม่เป็นระเบียบเรื่องของ typo ใช้คำเยอะเกินไป

โปสเตอร์ ชุดที่ 2

รูปที่ 3 มีการปรับปรุงทดลองและแก้ไขในการออกแบบเพิ่มเติม

โปสเตอร์ 5 ใบ (ใบที่ 1 - 3) สื่อถึงปัญหาของสุนัขจรจัดในบริบทต่าง ๆ เช่น ปัญหาของสังคม เชื้อโรค การถูกทำร้าย

(ใบที่ 4 - 5) สื่อความหมายถึง วิธีการแก้ไขปัญหา การสร้างความสัมพันธ์วิธีการช่วยเหลือสุนัขจรจัด

วิเคราะห์ การวาง Layout การจัดวางต่าง ๆ เริ่มดูมีระเบียบมากขึ้นชัดเจนขึ้น แต่โปสเตอร์ (ใบที่ 3 - 5) ยังไม่สื่อประเด็นหรือเนื้อหาที่ผู้รับเข้าใจองค์ประกอบของกาจัดวางยังดูซับซ้อน ดังแสดงในรูปที่ 3

1. Composition ใช้ภาพถ่ายแทนความหมายที่ต้องการจะสื่อแต่ยังไม่ได้อารมณ์ที่ดึงดูดผู้รับสารทั้งเรื่องของเทคนิคการถ่ายภาพองค์ประกอบของแสง Short Story
2. Color tone โทนของสีใช้สีดำให้อารมณ์ที่เศร้าหมองหดหู่จนทำให้ผู้รับสารไม่กล้าที่จะเข้ามาดูชิ้นงาน
3. Headline (โปสเตอร์ใบที่ 5) ใช้คำว่า WE NEED YOU HELP เหมือนตะโกนบอกผู้รับให้ช่วย แต่ไม่ได้บอกวิธีไหนและไม่ควรใช้ headline ในลักษณะเช่นนี้ และประเด็นต่าง ๆ ยังไม่ดึงดูด
4. Subheadline ใช้คำที่ดูรุนแรงเกินไปจนทำให้ผู้รับสารไม่เข้าใจในความหมายว่าต้องการบอกอะไร
5. Copywriter ฟอนต์ที่ใช้อ่านยากตัวเล็กและดูไม่เป็นระเบียบเรื่องของ typo ใช้คำเยอะเกินไป

โปสเตอร์ ชุดที่ 3

รูปที่ 4 แกะไขโปสเตอร์ให้ผู้เรียบเรียง ทดลองการวาง Composition ให้ดึงดูดความน่าสนใจ

โปสเตอร์ 5 ใบ (ใบที่1-3) สื่อถึงปัญหาของสุนัขจรจัดในบริบทต่าง ๆ เช่น ปัญหาของสังคม เชื้อโรค การถูกทำร้าย (ใบที่ 4-5) สื่อความหายนะถึง วิธีการแก้ไขปัญหา การสร้างความพันธมิตรวิธีการช่วยเหลือสุนัขจรจัด แก้ไขการออกแบบใหม่ 5 โปสเตอร์ชุดเดียวกัน

วิเคราะห์ การวาง Layout การจัดวางต่าง ๆ เริ่มดูมีระเบียบมากขึ้นกว่าเดิม แต่โปสเตอร์ (ใบที่ 1 และ 5) ยังไม่สื่อประเด็นหรือเนื้อหาที่ผู้รับเข้าใจ มีการแก้ไข Layout ให้ดูง่ายขึ้น ดังแสดงในรูปที่ 4 แกะไขโปสเตอร์ให้ผู้เรียบเรียง ทดลองการวาง Composition ให้ดึงดูดความน่าสนใจ ดังแสดงในรูปที่ 4

1. Composition การวางองค์ประกอบภาพเริ่มชัดเจนมากขึ้นภาพมีขนาดที่พอดี ใช้เป็นภาพเดียวดูเข้าใจง่ายกว่า แต่ภาพยังไม่มี Impact ยังไม่น่าสนใจที่จะดึงดูดผู้รับเข้ามาชมหรืออ่านเนื้อหา
2. Color tone โทนของสีใช้สีดำให้อารมณ์ที่เศร้าหมองหดหู่จนทำให้ผู้รับสับสนไม่กล้าที่จะเข้ามาดูชิ้นงาน
3. Headline (โปสเตอร์ใบที่ 5) ใช้คำว่า WE NEED YOU HELP เหมือนตะโกนบอกผู้รับให้ช่วยแต่ไม่ได้บอกวิธีแบบไหน และไม่ควรใช้ headline ในลักษณะเช่นนี้ และประเด็นต่าง ๆ ยังไม่ดึงดูดมากที่ควร
4. Subheadline ใช้คำที่ดูรุนแรงเกินไปจนทำให้ผู้รับสับสนไม่เข้าใจในความหมายว่าต้องการบอกอะไร
5. Copywriter ฟอนต์ที่ใช้อ่านยากตัวเล็กและดูไม่เป็นระเบียบเรื่องของ typo ใช้คำเยอะเกินไป แต่ดูเป็นระเบียบ

มากกว่าเดิม

โปสเตอร์ ชุดที่ 4

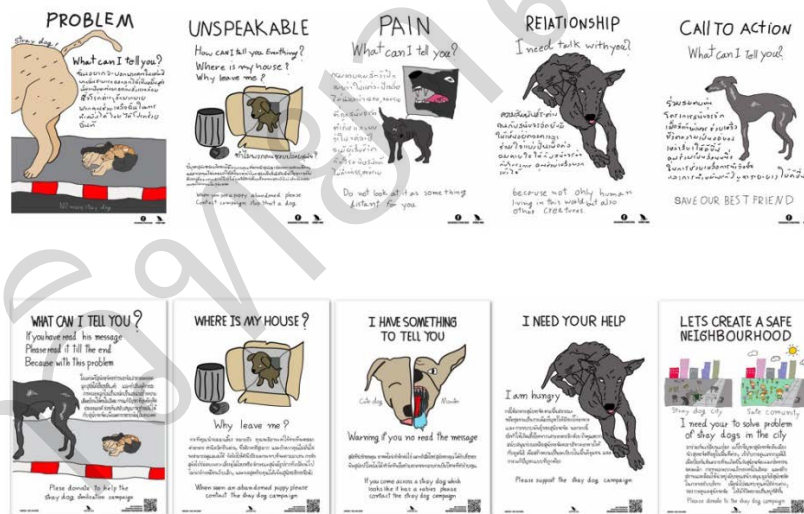
รูปที่ 5 เริ่มมีการปรับเปลี่ยนโปสเตอร์ใช้เทคนิคการวาดเข้ามาใช้ในเนื้อหา

โปสเตอร์ 5 ใบ ออกแบบชุดเดียวกัน โดยเริ่มเปลี่ยนแปลงเทคนิค ใช้การวาดมือเข้าร่วมในงานโปสเตอร์ทั้งภาพฟอนต์ สี เมื่อผู้วิจัยได้ทำการทดลองเริ่มประสบความสำเร็จมีคนเริ่มสนใจตัวเนื้องานมากขึ้น ดังแสดงในรูปที่ 5

วิเคราะห์การวาง Layout การจัดวางต่าง ๆ เริ่มดูมีระเบียบมากขึ้นกว่าเดิม เริ่มนำเทคนิค Freehand และ styling เริ่มน่าสนใจ

1. Composition ใช้เทคนิคการวาดภาพเป็นองค์ประกอบหลัก รูปแบบการวางเริ่มชัดเจนขึ้นทั้งลายเส้นและโครงสร้าง
2. Color tone โทนของสีเริ่มดูมีหลากหลายและเริ่มมีความน่าสนใจ การใช้สีหรือการเลือกสีดูเรียบ อาจจะต้องเพิ่มสีให้ดูมีมิติ
3. Headline ยังไม่ชัดเจนมากนักและยังสื่อความหมายไม่ตรงเนื้อหาตามที่ควร เช่น Unspeakable ภาพและ Headline ไม่ทำงานร่วมกัน
4. Subheadline เริ่มมีการเรียกร้องให้ผู้รับสารเข้ามาอ่านในเนื้อหา แต่ลักษณะฟอนต์ยังอ่านยากพอสมควร
5. Copywriter นำเทคนิค Freehand เข้ามาประยุกต์ใช้ทำให้น่าสนใจ แต่ typo ยังไม่มีระเบียบ

โปสเตอร์ชุดที่ 5-6

รูปที่ 6-7 พัฒนามาจากชุดก่อนเริ่มแก้ไขปรับปรุง Composition และ Typo

โปสเตอร์ชุดที่ 5 เริ่มมีการแก้ไขโดยนำกรอบสีดำออกและแก้ไข Typo แต่ตัวเนื้อสีหรือองค์ประกอบภาพยังไม่น่าดึงดูดเท่าที่ควรต้องมีการแก้ไขภาพที่ 2 กับ 5 ให้ Composition ชัดเจนขึ้นควรขยับตำแหน่งสัญลักษณ์ขององค์กรให้อยู่กึ่งกลางของโปสเตอร์และเพิ่มข้อมูลที่อยู่ที่ครบถ้วนเพื่อความน่าเชื่อถือโปสเตอร์ชุดที่ 6 เริ่มอ่านง่ายขึ้นแต่ตัว typo ยังดูใช้ข้อความที่เยอะมากเกินไปยังไม่มี Hierarchy เนื่องจากลำดับของขนาดแต่ละส่วนมีขนาดที่เกือบเท่า ๆ ทั้งหมด และมีขนาดที่ใหญ่มากเกินไปสัญลักษณ์องค์กรมีขนาดที่เล็กลงจากปกติ Headline ยังมีปัญหาในการใช้งานหรือสื่อความหมายที่ชัดเจนควรมีการแก้ไขหรือเปลี่ยน Headline ใหม่เพื่อให้งานดูมีมาตรฐานของโปสเตอร์ดังแสดงในรูปที่ 6-7

4.5 นำไปทดสอบกับกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มนักศึกษา กลุ่มวัยรุ่น กลุ่มเยาวชน กลุ่มผู้สนับสนุนการเลี้ยงสุนัขจรจัด และกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยกับการมีสุนัขจรจัดในชุมชน โดยสุ่มพื้นที่การทดลอง เช่น 1. พื้นที่ชุมชนบางบอน 2. พื้นที่รอบมหาวิทยาลัยรังสิต 3. พื้นที่ริมถนนพุทธาพยานตลาดบางแค 4. พื้นที่รกร้างที่มีสุนัขจรจัดอาศัยอยู่ในหมู่บ้านเมืองเอก 5. พื้นที่บริเวณคลินิกสัตว์เลี้ยง โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน

ขั้นตอนการทำการวิจัยหาข้อมูลความน่าสนใจของโปสเตอร์จากกลุ่มตัวอย่าง 1. ทำแบบสอบถาม 2. ทำแบบร่างของโปสเตอร์ 3. หาประเด็นต่าง ๆ ที่จะนำเสนอในโปสเตอร์ตัวอักษรข้อความที่อ่านได้รวดเร็ว

4.6 ปรับปรุงแก้ไข

ได้มีการพัฒนาจากเดิมเพิ่มอีกจำนวน 30 แบบ และคัดเลือกแบบเหมาะสม 5 แบบ มาผลิตเป็นงานจริง โดยใช้การคัดเลือกโปสเตอร์มีผู้เชี่ยวชาญด้านกราฟิกจำนวน 5 ท่าน เห็นสมควรว่าควรใช้ภาพประกอบเป็นลักษณะภาพวาดการ์ตูนดีกว่าการใช้ภาพถ่ายมาทำเป็น Composition และควรออกแบบฟอนต์ Freehand เพื่อช่วยดึงดูดความน่าสนใจ

สรุปผลการออกแบบ ผู้วิจัยได้ออกแบบโปสเตอร์จำนวน 5 แบบ ขนาด A2 เป็นประเภทซีรี่ย์การ์ตูนสามารถนำมาเรียงต่อเป็นภาพขนาดใหญ่ องค์ประกอบที่เหมาะสม การใช้ฟอนต์แบบ Freehand สอดคล้องกับภาพประกอบ การ์ตูนสอดคล้อง ดูน่าสนใจสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายทั้งเด็กและผู้ใหญ่ มีตัวอักษรที่อ่านเข้าใจมองเห็นได้จากระยะไกลสีสันสะดุดตา ข้อความที่สั้นกระชับทำให้สื่อความหมายได้รวดเร็ว

4.7 การนำเสนอผลงานที่สมบูรณ์

รูปที่ 8 ผลของการทดลองจึงได้โปสเตอร์ที่มีรูปแบบน่าสนใจ 5 โปสเตอร์

ซึ่งจากการทดลองไปก่อนหน้านี้ตัวผู้จัดทำได้ออกแบบโปสเตอร์มาทั้งหมด 30 - 40 แบบ ได้โปสเตอร์ที่มีผู้สนใจที่จะเข้ามาอ่านเนื้อหา และนำเทคนิคการใช้ Freehand เข้ามาช่วยในการพัฒนาจนเริ่มต่อยอดการออกแบบโปสเตอร์ที่มีอยู่ให้มีความน่าสนใจมากกว่าเดิม จึงเริ่มการพัฒนาโปสเตอร์ขึ้นมาใหม่ออกแบบให้สวยงามและทดสอบกับกลุ่มเป้าหมาย ว่าจะสามารถสื่อสารผ่านข้อมูลได้ตามที่คาดหวังมากน้อยเพียงใด ดังแสดงในรูปที่ 8

รูปที่ ๑ โปสเตอร์สามารถนำมาต่อกันได้เป็นซีรีส์เดียวกันเป็นภาพขนาดใหญ่

โปสเตอร์ 5 ใบ เกี่ยวกับการออกแบบใหม่ทั้งหมดและถูกพัฒนามาจากชุดเดิม ทั้งเรื่องของสี Headline typo และ styling ผู้ออกแบบได้รวบรวมเทคนิคต่างๆจากการศึกษาค้นคว้างานวิจัย กราฟิกของการออกแบบ กราฟิกจากตัวการ์ตูนลักษณะแบบอเมริกา จนออกมาเป็นผลงานชิ้นดังกล่าว

วิเคราะห์การวาง Layout องค์ประกอบการจัดวางเริ่มดูมีระเบียบมากขึ้นกว่าเดิม เริ่มนำเทคนิค Freehand และ styling เริ่มน่าสนใจมีการนำเทคนิคองค์ประกอบของสีมาใช้เริ่มดูมีมิติมากขึ้น และนำมาต่อกันเป็นภาพขนาดใหญ่ ดังแสดงในรูปที่ ๑

1. Composition ใช้เทคนิคการวาดภาพเป็นองค์ประกอบหลัก รูปแบบการวางเริ่มชัดเจนขึ้นทั้งลายเส้นและโครงสร้างดูเป็นชุดเดียวกัน

2. Color tone โทนของสีเริ่มดูมีหลากหลายและเริ่มมีความน่าสนใจ สีเริ่มดูมีมิติเริ่มชัดเจนมีความลึกหนาทึบ

3. Headline เริ่มทำงานร่วมกันกับตัว composition มีระเบียบ มีระยะจากสายตา

4. Subheadline เริ่มมีดูชัดเจนขึ้นมีความเป็นระเบียบจากตัว Freehand ชุดเดิม

5. Copywriter มีการแก้ไขใช้ฟอนต์มาทำเป็น typo เพื่อให้อ่านง่ายและกระชับมากกว่าเดิม

5. การอภิปรายผล

จากการออกแบบโปสเตอร์สุนัจรังสิต ผู้วิจัยได้นำผลงานไปทดลองวัดผลลัพธ์จากกลุ่มตัวอย่างและได้ศึกษาหลักการออกแบบโปสเตอร์ที่ทันสมัย โดยผู้วิจัยหวังว่าโปสเตอร์หรือผลงานของผู้วิจัยจะสามารถนำไปใช้ให้เกิดประสิทธิผลเกี่ยวกับประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งหมด และผู้วิจัยหวังว่าจะเชิญชวนกลุ่มเป้าหมายให้เข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้น โดยโน้มน้าวกลุ่มเป้าหมายให้คล้อยตาม ให้รับรู้ในสาระอันเป็นประโยชน์แก่กลุ่มเป้าหมายเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ (design365days, 2560: ออนไลน์)

วิธีการออกแบบโปสเตอร์แต่ละชิ้น ไม่ใช่เรื่องง่าย ถ้าหากขาดความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบของการสื่อสาร และการนำเสนอที่มีความเฉพาะเจาะจงจะช่วยให้โปสเตอร์เป็นเครื่องมือสื่อสารที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนั้นการใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการออกแบบจะช่วยให้ผลงานของผู้วิจัยสามารถดำเนินงานไปอย่างสมบูรณ์

6. บทสรุป

การใช้โปสเตอร์เพื่อการประชาสัมพันธ์ในครั้งนี้ เพราะโปสเตอร์เป็นสื่อที่สามารถเผยแพร่ได้สะดวกรวดเร็ว สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้เฉพาะเจาะจง สื่อสารได้กับทุกเพศ ทุกวัย มีความยืดหยุ่นในตัวของสื่อเป็นอย่างดี โปสเตอร์นำมาใช้เพื่อมีจุดประสงค์ บอกกล่าว เผยแพร่ ให้ผู้รับสารมีความรู้ความเข้าใจ และปฏิบัติตาม เป็นต้น (design365days, 2560: ออนไลน์)

ผู้วิจัยได้ได้ออกแบบขนาดโปสเตอร์(A2) 420x594 mm. ให้ขนาดที่พอเหมาะสามารถนำไปติดตามชุมชน หรือสถานที่ต่าง ๆ เช่น คลินิกสัตว์ มหาวิทยาลัยรังสิต หมู่บ้านเมืองเอกรังสิต ตามสถานีรถไฟฟ้า BTS และออกแบบแก้ไขให้สามารถมองเห็นได้ในระยะ 5-10 เมตร โดยการวาง Composition ไว้ในตำแหน่งกึ่งกลางทำให้เป็นที่น่าสนใจของผู้รับสาร การวางตำแหน่ง Headline ใช้ฟอนต์ขนาด (200 pt) เป็นขนาดที่ทำให้ผู้รับสารมองเห็นได้ในระยะไกลได้ดีที่สุด สัดส่วนการวาง Composition 2:4 ขนาดที่พอเหมาะในการออกแบบเพื่อดึงดูดผู้รับสารให้เข้ามาอ่านเนื้อหาที่จะสื่อความหมายจากรูปภาพ Subheadline ใช้ฟอนต์ขนาด (100 pt) ผู้วิจัยได้ทำการทดลองแล้วว่าเป็นขนาดที่ดีที่สุดสำหรับการใช้ฟอนต์แบบ freehand เพราะสามารถแบ่งข้อความย่อยได้ชัดเจน ไม่เล็กมากจนเกินไปถ้าใช้ขนาดที่เล็กกว่านี้อาจจะทำให้มองไม่เห็นด้วยระยะประมาณ 5 เมตร Copywriter ใช้ฟอนต์ขนาด (32 pt) เป็นขนาดที่ผู้วิจัยได้ผลลัพธ์จากการทำแบบสอบถามว่าเป็นขนาดที่พอเหมาะกับการใช้โปสเตอร์ถ้าใช้ฟอนต์ที่ใหญ่หรือเล็กกว่านี้อาจทำให้ลำดับการวางไม่น่าดึงดูดหรืออาจทำให้อ่านได้ยากมากขึ้น Ending ใช้ฟอนต์ขนาด (25.89 pt) ถ้าใช้ฟอนต์ขนาดใหญ่กว่านี้อาจจะทำให้มองไม่ออกหรือมองโดยรวมว่าเป็น Copywriter สีของโปสเตอร์หรือ Color tone ผู้วิจัยได้แก้ไขและเพิ่มสีสันให้ดูมีมิติมากยิ่งขึ้น และนำสีขวามาใช้เป็น Background เพื่อให้ดูสะอาดตาอ่านเนื้อหาได้ง่าย จากการทดลองผู้วิจัยได้ออกแบบโปสเตอร์จากสีข้างให้อารมณ์ที่ดูเศร้าหมองจนงานโปสเตอร์ของผู้วิจัยไม่สามารถถ่ายทอดเรื่องราวในการส่งสาร ก่อให้เกิดปัญหาการออกแบบที่ล้มเหลว

7. กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ทุกท่าน โดยเฉพาะ อาจารย์ธีรเทพ หวังศิลปคุณ อาจารย์จักรพันธ์ ชรินทร์นา อาจารย์ Sridhar Ryalie อาจารย์ David Schafer รองศาสตราจารย์พิศประไพ สารศาสนาสตราจารย์เอกชาติ จันอุไรรัตน์ รองศาสตราจารย์ไพจิตร อังศิริวัฒน์ รองศาสตราจารย์สุวิทย์ รัตนานันท์ สำหรับการเป็นที่ปรึกษาในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และครอบครัว ที่สนับสนุนให้ผู้วิจัยได้รับการศึกษาอย่างเต็มกำลังและคอยให้กำลังใจและห่วงใย ช่วยเหลือให้ผู้วิจัยมีกำลังใจ มีความมานะและอดทนจนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณเพื่อน ๆ MFA ที่ร่วมให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์นี้ จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

8. เอกสารอ้างอิง

สำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์. ข้อมูลงานประชากรและปัญหาสุนัขจรจัดในแต่ละปี. [ออนไลน์].

แหล่งที่มา: <http://dcontrol.dld.go.th/dcontrol/index.php/rabies/747-dogpop2016> [7 กรกฎาคม 2560].

design365days. หลักการออกแบบโปสเตอร์. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.design365days.com/Site/Blog/Detail/239> [7 กรกฎาคม 2560].

howl the team. ข้อมูลเกี่ยวกับสุนัขจรจัดในประเทศไทยที่คุณรู้. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://readhowl.com/2016/12/08/straydog-data/> [9 ตุลาคม 2560].